

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3394/2023
11.07.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Жељка Шкорића, председника већа, Татјане Миљуш и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Драган Шаларевић, адвокат из ..., против туженог Јавног предузећа за подземну експлоатацију угља „Ресавица – Алексиначки рудник угља Алексинац“ из Алексинца, кога заступа пуномоћник Мирослав Васић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1548/23 од 07.06.2023. године, у седници већа одржаној 11.07.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца, **УКИДА** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 1548/23 од 07.06.2023. године и предмет враћа истом суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бору П1 113/18 од 19.02.2019. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете услед неостварених месечних зарада – изгубљене зараде код туженог за период од 01.11.2011. године до 06.09.2014. године, исплати појединачне одређене месечне износе, са законском затезном каматом, ближе одређене овим ставом изреке, са обавезом уплате припадајућих доприноса и то Републичком фонду за ПИО доприносе за ПИО, Републичком фонду за здравствено осигурање – доприносе за здравствено осигурање и Националној служби за запошљавање доприносе за случај незапослености, према обрачуна по важећим основицама на дан уплате, док је вишак тужбеног захтева преко досуђених износа, а до тражених месечних уплата за наведени период у бруто износу – укупно 3.438.235,19 динара, одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 300.000,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1099/2019 од 25.12.2019. године, исправљеном решењем истог суда Гж1 1099/2019 од 03.06.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у усвајајућем делу става првог изреке и одлука о трошковима поступка садржана у ставу другом изреке, тако што је одбијен

као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу накнади штету услед неостварених месечних зарада – изгубљене зараде, за период од 01.11.2011. године до 06.09.2014. године, у појединачно опредељеним месечним износима, ближе назначеним овим ставом изреке, са законском затезном каматом на све износе почев од последњег дана у месецу за претходни месец, са обавезом уплате припадајућих доприноса Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Републичком фонду за здравствено осигурање и Националној служби за запошљавање према обрачуну по важећим основицама на дан уплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 130.055,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Решењем Врховног касационог суда Рев2 2599/22 од 14.09.2022. године, укинута је пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 1099/2019 од 25.12.2019. године, исправљена решењем истог суда Гж1 1099/2019 од 03.06.2022. године и предмет враћен истом суду на поновно суђење.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1548/23 од 07.06.2023. године, ставом првим изреке, поново је преиначена првостепена пресуда (П1 113/2018 од 19.02.2019. године) у усвајајућем делу става првог изреке и одлука о трошковима поступка садржана у ставу другом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу накнади штету услед неостварених месечних зарада – изгубљене зараде, за период од 01.11.2011. године до 06.09.2014. године, у појединачно опредељеним месечним износима, ближе назначеним овим ставом изреке, са законском затезном каматом на све износе почев од последњег дана у месецу за претходни месец, са обавезом уплате припадајућих доприноса Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Републичком фонду за здравствено осигурање и Националној служби за запошљавање према обрачуну по важећим основицама на дан уплате. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка учињене од стране другостепеног суда и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23-други закон) – у даљем тексту: ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог по основу уговора о раду број .. од 16.12.2005. године, на неодређено време. Решењем туженог од 01.11.2011. године, тужиоцу је престао радни однос због стицања услова за одлазак у старосну пензију. На основу тог решења, тужилац је поднео захтев за остваривање права на старосну пензију Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Ниш – Служби Алексинац. Решењем РФ ПИО број 181.1 1/413 од 12.12.2012. године захтев тужиоца је одбијен. У управном спору тужилац је побијао законитост решења Републичког фонда ПИО, али је тужба одбијена. Разлог одбијања

захтева и тужбе је што је на дан подношења захтева надлежној служби у Алексинцу, тужилац имао навршену 51 годину живота са 40 година, 1 месец и 8 дана стажа осигурања, а према тада важећем Закону о пензијском и инвалидском осигурању у 2011. години, старосна граница за пензију се могла снизити највише до 53 године и 4 месеца живота. Тужиоцу је решењем РФ ПИО - Службе у Алексинцу број 1811-1-01017/14 од 16.10.2014. године, утврђено право на старосну пензију, почев од 07.09.2014. године. У овој парници тужилац потражује накнаду материјалне штете од дана престанка радног односа до дана стицања права на старосну пензију.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев основан и исти је усвојио, јер је тужилац кривицом туженог претрпео материјалну штету. Према ставу суда, тужилац је био спречен да остварује зараду у утуженом периоду, с обзиром да је поднео захтев за пензионисање на основу непотпуних и нетачних информација о испуњености услова за одлазак у старосну пензију, које му је доставио послодавац.

Другостепени суд је, у поступку поновног одлучивања о жалби тужиоца, оценио да, у конкретном случају, у поступању туженог нема противправности нити незаконитости, па самим тим ни кривице и одговорности туженог за насталу штету, јер тужилац у преклузивном року од 90 дана није истакао захтев за поништај решења којим му је радни однос престао, чиме је постало правноснажно и коначно.

Основано се ревизијом тужиоца указује да је побијана одлука донета на основу погрешне примене материјалног права, због чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено.

По становишту Врховног суда, другостепени суд, доносећи нову одлуку по жалби туженог, није разјаснио да ли је кривицом послодавца тужилац претрпео штету, с обзиром да је решење о престанку радног односа донето на захтев тужиоца, који је поднет на основу информација које је тужиоцу доставила кадровска служба туженог, те законитост решења о престанку радног односа треба оценити са становишта пропуста послодавца, без обзира што тужилац није то решење побијао у посебном поступку. За одлуку о накнади штете у овом спору, законитост решења о престанку радног односа (због испуњења услова за старосну пензију), представља претходно питање којим суд мора да се бави, јер од ове чињеница зависи одлука у овој правној ствари. Да не испуњава услове за пензију, тужилац је сазнао тек добијањем решења фонда, због чега су му и протекли законски рокови за побијање решења послодавца, овде туженог, којим му је утврђен престанак радног односа због одласка у пензију.

Имајући у виду наведено, потребно је да суд у поновном поступку, као претходно питање, оцени законитост решења о отказу уговора о раду због испуњења услова за старосну пензију, са становишта пропуста послодавца, који је требало да изврши провере да ли тужилац испуњава услове за старосну пензију који се тичу стажа тужиоца (бенефицираног стажа), јер документацију о томе води кадровска служба туженог, а затим да тачне и потпуне податке доставља тужиоцу. При томе, у поновном поступку другостепени суд ће имати у виду примедбе из овог решења, као и решења Врховног касаценог суда Рев2 2599/22 од 14.09.2022. године и донети нову одлуку о тужбеном захтеву.

На основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Жељко Шкорић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић